

РЕШЕНИЕ

№ 501

гр. София, 31.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-Д СЪСТАВ, в публично заседание на десети март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Здравка Иванова

Членове: Цветомира П. Кордоловска
Дачева
Десислава Ст. Чернева

при участието на секретаря Екатерина К. Тодорова
като разгледа докладваното от Десислава Ст. Чернева Въззивно гражданско дело № 20211100506095 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 - чл. 273 ГПК.

С решение № 20046409/18.02.2021 г., по гр. д. № 19158/2020 г. по описа на СРС, 128 състав, са уважени искове по реда на чл. 422 ГПК, във вр. с чл. 55, ал. 1, предл. 1 ЗЗД, чл. 59 ЗЗД и чл. 49 във вр. чл. 45 ЗЗД от П. И. Ч., ЕГН ***** за признаване за установено по отношение на „БНП П.П.Ф. С.А., клон България“ КЧТ, ЕИК ***** , със седалище и адрес на управление на клона в гр. София, ж.к. „*****“, че дължи на ищеца заплащането на сумата от 1252,32 лв., от която 869,48 лв., получени без основание, удържани от П. И. Ч. по изп. д. № 20158820400382, по описа на ЧСИ Г.Т., рег. № 882 в КЧСИ, 169,64 лв., удържани и разпределени разноски по изпълнението и 213,20 лв., представляваща нанесени на П. И. Ч. имуществени вреди за платени такси за преписи, удостоверения и адвокатски хонорар по посоченото изпълнително дело, ведно със законната лихва от подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК – 13.12.2019 г. до окончателното изплащане на дължимото.

Срещу така постановеното решение е подадена въззивна жалба от ответника БНП П.П.Ф. С.А., вписано в регистъра на Париж, Франция с регистрация ***** , чрез „БНП П.П.Ф. С.А., клон България“ КЧТ в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК, с която същото се оспорва като недопустимо. Излагат се подробни съображения, че ответникът не е самостоятелен правен субект, а представлява единствено правна форма на териториално обособяване на дейността на принципала, извън неговото седалище. В жалбата се прави оплакване, че клонът на чуждестранния търговец е неправосубектен и не притежава активна или пасивна процесуална легитимация, като се посочва практика на ВКС. Моли съда да обезсили обжалвания акт. Претендира разноски за двете съдебни инстанции и заповедното производство.

Подаден е отговор на въззивната жалба в законоустановения срок по чл. 263, ал. 1 ГПК от ищеца П. И. Ч., чрез процесуалния ѝ представител, с който жалбата се оспорва. Счита се, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо. Претендират се разноси, съобразно представен списък на разноските по чл. 80 ГПК.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните доказателства, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 и 3 от ГПК, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Въззивната жалба е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 от ГПК, поради което е допустима, а разгледана по същество се явява и основателна.

Предвид нормата на чл. 269 ГПК въззивната инстанция дължи проверка за валидността на решението, за неговата допустимост, в обжалваната част, а по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата. Както приема в своята константна практика Върховният касационен съд, въззивният съд се произнася по правилността на фактическите и правни констатации само въз основа на въведените във въззивната жалба оплаквания; проверява законосъобразността само на посочените процесуални действия и обосноваването само на посочените фактически констатации на първоинстанционния съд; относно правилността на първоинстанционното решение той е обвързан от посочените в жалбата пороци, а надхвърлянето на правомощията по чл. 269 ГПК е основание за касиране на въззивното решение.

В случая, обжалваното решение е издадено от надлежен съдебен състав на Софийски районен съд, в рамките на предоставената му от закона правораздавателна власт и компетентност, поради което същото е валидно.

Предвид изискванията на процесуалния закон за служебната проверка на постановеното решение в обжалваната му част, въззивната инстанция намира следното:

На 13.12.2019 г. е подадено заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК от заявителя П. И. Ч. срещу длъжника „БНП П.П.Ф. С.А., клон България“ КЧТ за сумата от 1252.32 лв., представляваща недължимо събрана сума по изп. д. № 20158820400382, по описа на ЧСИ Г.Т., рег. № 882 в КЧСИ, ведно със законната лихва от 13.12.2019 г. до изплащане на вземането.

Заявлението е уважено изцяло от съда, за което е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК от 10.02.2020 г. по ч .гр. д. №72463/2019 г., по описа на СРС, 128 състав. С цитираната заповед са присъдени и разноси в полза на заявителя за заповедното производство.

В депозиратана пред Софийски районен съд искова молба от 22.05.2020 г. ищецът П. И. Ч. е предявил срещу ответника „БНП П.П.Ф. С.А., клон България“ КЧТ иск с правно основание чл. 422 ГПК, във вр. с чл. 55, ал. 1, предл. 1 ЗЗД, чл. 59 ЗЗД и чл. 49 във вр. чл. 45 ЗЗД за парични вземания, за които е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410

ГПК от 10.02.2020 г. по ч .гр. д. №72463/2019 г., по описа на СРС, 128 състав.

В срок за отговор по чл. 131 ГПК е депозиран такъв от „БНП П.П.Ф.“ С.А. Франция чрез „БНП П.П.Ф. С.А., клон България“ КЧТ, с която се оспорва предявения иск.

Няма спор в правната теория и последователната практика на съдилищата, включително тази на ВКС, че клонът на търговското дружество не е правен субект и няма качеството на юридическо лице. Следователно, независимо от правноорганизационната форма на последното, недопустимо е то да бъде страна в процеса. Същото не притежава изискуемата процесуална легитимация. Като част от търговското предприятие, което се персонифицира единствено чрез собственика си – търговско дружество, клонът несъмнено не може нито да предявява самостоятелни искиви претенции от свое име, нито да отговаря по предявени срещу него искиве. С разпоредбата на чл. 20 ТЗ е създадена процесуална възможност, възпроизведена и в процесуалните правила за местна подсъдност – чл. 108, ал. 1, изр. 2 ГПК, че при спорове, произтичащи от преки отношения с клон, искиве могат да се предявяват и по седалището на клона. Това обстоятелство не означава обаче, че той може да бъде носител на права и задължения и да бъде страна в гражданския процес. В закона изрично се посочва, че се предявят от и срещу търговеца- ЮЛ.

Съобразно задължителната практика на ВКС – т.5 ТР№ 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС, когато исковата претенция е предявена от или срещу неперсонифициран правен субект – поделение или клон на търговец, този порок във връзка с конституиране на страните е поправима нередовност на исковата молба, поради което съдът е длъжен да укаже и да даде срок за отстраняването му. Това е вмененото му от процесуалния закон задължение във всяко положение на делото да следи за процесуалната легитимация на страните.

Тези задължителни постановки, относими към исковото производство, са неприложими в процеса по предявен иск по чл. 422 ГПК/ предвид обусловеността му от заповедното производство, действието на постановеното съдебно решение по отношение на последното и специфичния му характер - част от изпълнителния процес/. Нормата на чл. 411 ГПК (в редакцията му от ДВ, бр. 86 от 2017 г.) вменява в задължение на заповедния съд да следи дали заявлението отговаря на изискванията на 410, ал. 2 ГПК във вр. чл. 127, ал. 1 ГПК, съответно да бъде предоставена възможност на заявителя да отстрани допуснатите нередовности. В процесния случай заявлението не е отговаряло на изискванията на чл.127, ал.1 ГПК - да съдържа и името и адреса на длъжник, носител на права и задължения. Следователно в случай, че длъжникът не притежава изискуемата процесуална легитимация, то несъмнено е, че заповедният съд е следвало да даде указания в същия смисъл на заявителя. Този порок обаче, не е констатиран от съда.

Претендираното вземане не може да бъде предмет на съдебна защита нито в исковото, нито и в изпълнителното производство. Липсва законово

основание, позволяващо искането на неправопособна, формално явяваща се страна да бъде презюмирано, че същото е направено срещу търговеца – ЮЛ. Не съществува процесуална възможност за саниране на така констатирания порок в исковото производство по чл. 422, ал. 1 ГПК, чрез оставяне исквата молба без движение.

Първоинстанционният съд не е анализирал направените от ответника и настоящ жалбоподател възражения за недопустимост с отговора исквата молба. Предвид нормата на чл. 269 от ГПК въззивната инстанция дължи проверка за валидността на решението, за неговата допустимост, в обжалваната част, а по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Налице е несъответствие на страните, а именно между ответника в производството по чл. 422, ал. 1 ГПК и формалната страна длъжник в заповедното производство – неперсонифициран правен субект, неразполагащ с надлежна процесуална легитимация. Срещу него не може да се иска издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК, а искова претенция с установителен характер се явява недопустима. Поради изложеното, обжалваното решение следва да бъде обезсилено изцяло, а производството по делото прекратено.

С оглед изхода на делото и процесуалното правило на чл. 78, ал. 4 ГПК в полза на жалбоподателят следва да бъдат присъдени разноси в размер на 50 лв. за юрисконсултско възнаграждение.

По така изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА Решение № 20046409/18.02.2021 г. по гражданско дело №19158/2020г. по описа на СРС, 128-ми състав и прекратява производството по делото.

ОСЪЖДА П. И. Ч., ЕГН ***** да заплати на „БНП П.П.Ф.“ С.А. Франция, вписано в регистъра с *****, чрез „БНП П.П.Ф. С.А., клон България“ КЧТ, ЕИК *****, сумата от общо 50 лева – разноси и юрисконсултско възнаграждение в заповедното и исковото производство.

ОБЕЗСИЛВА Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК от 10.02.2020 г. по ч .гр. д. №72463/2019 г., по описа на СРС, 128 състав.

Решението е окончателно.

Препис от решението да се приложи по ч .гр. д. №72463/2019 г., по описа на СРС, 128 състав.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____